

PETROZSÉNY és VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI és VEGYES TARTALMU HETILAP. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A lap előfizetési ára:

Egy negyedévre . . . 2 kor.
Fél évre . . . 4

Egész évre . . . 8 kor.
Egyes szám ára . . . 20 fl.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Petrozsény és Vidéke” szerkesztőségéhez; az előfizetések pedig a kiadóhivatalhoz küldendők.
Hirdetések, valamint nyilttéri közlemények mérsékelt áron számíttatnak.

Petrozsény, mint vidéki központ.

II.

A községi élet elutasíthatlan követelménye a haladás feltételeinek biztosítása. Itt megállásnak helye nincsen. A község vagy fejlődik, vagy hanyatlik.

Petrozsény rohamos haladásának kétségtelen jelenségeivel találkozunk. Előző cikkünkben rámutattunk a fejlődés ama akadályaira, melyek szükségképp elhárítandók. Kimutattuk, hogy jövedelemforrásokról kell a község, mint erkölcsi testületnek gondoskodnia.

Nagy lépést tett Petrozsény ismét a haladás útján, amennyiben a telekkönyvi hatósággal felruházott kir. járásbíró felállítását az igazságügy-miniszter elhatározta, elfogadván törvényhatóságilag jóváhagyott községi határozatot, mely szerint Petrozsény közönsége a bemutatott terv és költségvetés szerinti épületet, a hivatalok elhelyezésére felépített, átengedi és egyéb hozzájárulással a szervezés feltételeiként támasztott egyéb kívánalmak teljesítését magára vállalta.

Nagy teher hárul ezzel Petrozsényre, s mint községnek semmi sem jövedelmez. Direkt haszna nem lesz belőle. És a kívánt áldozatot mégis meg kellett hoznia. Az indirekt haszon, az adózó polgárok, a lakosok előnye sokszorosan meghaladja a községi hozzájárulás anyagi értékét. Ekként mérlegelve a számítás, a község egyetemen alkotó lakosaink haszna annyira evidens, hogy bővebb bizonyítástól annál inkább eltekinthetünk, mert a kérdésnek ily irányú ismertetésével már többször foglalkoztunk.

A kir. járásbírószervezését a kormány elrendelvé, Petrozsény község közönsége elvállalt kötelezettségül fogva utalva van az építkezés mielőbbi megkezdésére s oly időben leendő befejezésére, hogy jövő újévkor az itteni kir. járásbírószervezés megkezdhesse működését. Értesülésünk szerint 1909. évi január hó elsejére szervezve lesz a járásbírószervezés. A községtől függ, hogy így legyen.

Petrozsény központi jellegét kétségtelenül kedvező világításba helyezi a telekkönyvi hatósággal felruházott kir. járásbírószervezés. Felállítás a községre másfél-száz ezer korona költséget ró. Ennek beszerzése a mai pénzviszonyok között nem lesz könnyű feladat. De mert telek van, ezt a nehézséget el lehet enyhíteni, remélhetőleg. Sokkal nyomasztóbb gondot okoz a tisztviselők, hivatalnokok és alkalmazottak lakáskérdése. A község ugyanis magára vállalta, hogy ezek törvényes lakpénzüknél nem magasabb összegért Petrozsényben megfelelő lakást kapnak. És ha nem, akkor a lakbér különbözetet a község fizeti. Erre tehát a község el lehet készülve, sőt arra is, hogy, ha idejekorán gondoskodás nem történik, egyáltalán nem lesznek lakások. Egy járásbíró, albiró, telekkönyvvezető megillető lakást bérelni ma nem lehet, mert nincsen Petrozsényben. Az év végéig azonban még lehet. És pedig, vagy az egyes telektulajdonosok építtetnek, vagy maga a község, mint elsősorban érdekelt lakásadó.

Nem tartjuk kizártnak, hogy a ház, illetve telektulajdonosok a lakások előnyös értékesíthetése tudatában, egy, két lakásról gondoskodnak, de ezzel nem lesz fedezve az előrelátható szükséglet.

A község maga nem építtethet, mert se pénze, se telke nincsen. Gyümölcsöző beruházásra törlesztéses kölcsönt kaphat a község. De nincsen hová építsen. Már pedig tények bizonyítják, hogy előnyösebb tőkebefektetést kívánni sem lehet, mint Petrozsényben a bérház építésre fordított pénz.

Egygyel több indok szól amellett, hogy a községnek a Barcsay-féle házat és telket meg kell szereznie. Ha a község nem akar amortizációs kölcsönnel lakásokat építtetni, akadnak vállalkozók, akik bizonyos ideig használat ellenében a község által megállapított terv szerint a község telkére építtetnének. Ezek az épületek a kikötött használati idő elteltével ingyen jutnának a község birtokába és használatába. A község nem hal meg. Bevárhatja azt az időt.

Jó lenne, ha a hivatott faktorok a felvetett kérdéssről gondolkodnának.

Az evang. nőegylet jubileuma.

Zajtalanul, kerülve a feltűnést, nem várva elismerést, két évüzed óta áldatosan működik Petrozsényben az „Evang. Nőegylet.”

A jubilaris ünnepet is szerény körében, a világi hűség látszatát is mellőzve ülte meg s mindössze arra szorítkozott, hogy a presbyterium (Henrich Viktor egyházgondnok, Pelger Mihály ág. evang. lelkész, dr. Schulek Jenő, Róth Frigyes, Kandra Albert, Drotzinger János, Frosch Pál presbyterek, Polyák Gusztáv jegyző), a nőegylet választmányához intézett emlékiratot nyújtott be Henrich Viktorné úrnőhöz, mint a nőegylet elnökéhez.

Az emlékirat világot vet az egylet alakulására és két évüzedes működésére. Kegyelettel és hálás elismeréssel emlékezik meg dr. Fabinyi József volt bányatársulati orvostól és boldogult neje Schuster Lujzáról, akiknek kezdeményezésére és buzgó fáradozása folytán, husz év előtt a nőegylet megalakult.

„PETROZSÉNY ÉS VIDEKE” TÁRGÁJA

SZINÉSZET.

A véletlen szeszélye, hogy olykor éppen az történik, amit az ember nem akar s ellenkezőjét teszi annak amit akar. Szerencsére a sajtóban ilyenkor a helyreigazítással sokat lehet reperálni, de vannak egyéb esetek, ahol a korrektúra nem segít.

Színi referándákat egy sajnálatos tévedés helyrehozásával kezdjük. Ugyanis lapunk legutóbbi számának tudósításából kimaradt az, hogy f. hó 8-án „Casanova” Szalay Vilmának, a társulat kedvelt énekes primadonnájának jutalomjátéka lett színrehozva itt először. Az előadás és a többi szereplők sikerét méltattuk, s aki leginkább hozzájárult a sikerhez, arról nem szól a kritika. Nehogy ez a hallgatás a legsúlyosabb bírálat legyen, meg kell jegyeznünk, hogy Szalay Vilma nehéz szerepét művészi rutinnal kreálta. Szépen énekelt, temperamentumosan játszott s minden ízében korrektul kidomborított helyes alakításával osztatlan tetszést aratott. Sokszor hívták a lámpák elé s a közönség szép csokorral s egyéb ajándékkal is honorálta azt az igazi élvezetet, melyet a művész műpártoló közönségünknek nyújt.

Szombat on f. hó 11-én Strauss bájos operettje, a „Varázskeringő” bemutatója felemelt helyarák dacára telt házat vonzott. A zene, a dalok szépsége mindvégig gyönyörködtette a közönséget. A szereplők vetekedő igyekezettel juttatták érvényre az operette minden szépségét. Szalay Vilma Francija kedves, vonzó alakítás volt úgy játék, mint ének tekin-

tetében. Kifogástalan partnere volt Sziklai aki korrektul játszott s szép énekeivel szintén tetszést aratott. Az összjáték jó volt. Díszlettel említjük Bodóchányi H. karnagy művészi játékát s nagy buzgalmát, melylyel az énekeseket oly precízül betanította. Igen jók voltak: Kóhalmi (XIV. Joachim), Abonyi Teréz (Heléna), Kulinyi Karola (Udvarhölgy) Deák (Lothár), D. Fonó Gizi (Ancsi), Sáska Ilona (Fifi), Dénes (Gusztó hadnagy).

Vasárnap folyó hó 12-én d. u. „A pokol torka” tündérre kacagtatta a gyermekesereget. Este Géczy „Leszámolás”-a ment. Közönségünk jól ismeri ezt az érdekes népszínművet, mely kifogástalanul színre hozva tetszett. Énekükkel és játékkal Szalay Vilma (Erzsike) és Viola (Andris) arattak elismert sikert. Volt részük tapsban és kihívásban. Kulinyi Karola Mariskája rokonszenves, kedves volt. D. Fonó Gizi Rébije művészi alakítás volt. Sziklai Marcija tetszett. Dénes, Deák és Sáska Ilona, — mint rendesen — kifogástalanok voltak.

Hétfőn, f. hó 13-án a szintársulat szorgalmas, derek tagja: Fekete Pál 25 éves színészi jubileumát ülte s ezen alkalomból jutalomjátékaul „Rákóczi Rodostóban” című történelmi drámát választotta.

Elismeréssel adózunk a jubilans ambíciójára való darabválasztásért. De a saját szempontjából nem volt szerencsés ezt a komoly, tartalmas színművet előadni az ő javára, mert előre tudható volt, hogy ez nem lesz vonzó, úgynevezett „Kasszadarab.” Sajnos, de így is volt.

Ha nemis egészen, de már a vidéken is a sikamlós, a trikós előadásokat kedveli a közönség. (Nem általános-

ságban, hanem a tömeget értjük). Fülbemászó énekek frívól táncok, pikáns jelenetek, képtelen, kacagtató bonyodalmak tetszenek ma a sokaságnak. Történelmi színműveket legfeljebb hazafias ünnepélyek alkalmával néz s hallgat meg a közönség. Ennek elszomorító bizonyítást adta Fekete jutalomjátéka s jubileuma. Az ülőhelyek üresek voltak. Jólesett azonban tapasztalunk, hogy a főgimnáziumi ifjuság megtöltötte az állóhelyeket. Akár a saját elhatározásából, akár az igazgató, vagy a tanárok buzdítására jött az előadásra a tanuló ifjuság, nagyon szép, nagyon helyes cselekedet volt. Az életet, a világot jelentő a dícső multat ismertető deszkákon meglevenített II. Rákóczi Ferencztől tanulja meg a jövő reménye és letéteményese, hogyan kell szeretni a hazát. Ebből a szempontból helyeseljük, hogy a jubilans ezt a darabot választotta jutalomjátékaul.

Az előadásról megemlíti, hogy minden tekintetben kielégítette a várakozást. A címszerepet — természetesen — Fekete Pál kreálta, kit megjelenésekor tapssal és eljenzéssel s a színpadra felnyújtott ajándékokkal fogadott a közönség. A bujdosó nagy fejedelem személyesítéséhez illő korrekt felfogással játszott szerepét. Különösen szép volt a végső jelenet, midőn a bujdosó s megtört fejedelem fiával, György herceggel találkozik és meghal Rodostóban. Az összjáték mi kívánnivalót sem hagyott fenn. A főbb szerepek Sáska Ilona (Bercsényiné) D. Fonó Gizi (Zsuzsa), Dénes (Mikes Kelemen), Viola (gr. Bercsényi) által igen jól voltak betöltve.

Kedd január hó 14-én „A varázskeringő”-t ismételték telt ház előtt.

Azóta a pártolók, a közreműködők és vezetők sorából sokan kiültek, közhasznú áldásos működésük tudatával a kezdeményezőkkel együtt örök nyugalomra tértek.

De újabb és újabb tagok léptek sorompóba, lelkesítve azon magasztos eszme által, mely a kezdeményezőket a nőegylet megalakítására serkenté.

Igy vált lehetővé, hogy nehéz viszonyok, olykor súlyos megpróbáltatások között az eszme diadalmaskodott, a nőegylet folyton erősödve szolgálta a maga elé tűzött nemes célt.

Hálás elismeréssel adózik a presbyterium emlékiratában mindazoknak, akiknek a nőegylet fenállása és öröndetes felvirágzása köszönhető. Különösen utal arra, hogy a templomi kegyzserek: az oltár, szószék, keresztemedence, oltárszönyegek és templomi ékszerek beszerzése a nőegylet buzgólkodása folytán vált lehetővé.

Mind az, amit a vallásos érzellet emelésére a nőegylet kifejtett, tagjainak hitbuzgóságára vet világot és a hitélet magasztos gondolat plántálja a hives lelkebe.

Amde az evang. nőegylet nemes feladatát az igralmasságnak egyéb cselekedetével is igyekezett teljesíteni. A szegények segítészésével, számtalan özvegynek, árvának és szenvedőnek könnyeit száritotta fel. Éltelt adott az éhezőknek, felruházta a didergőket. Gondoskodott évenként a szegényebb sorsu gyermekek megörvendztetéséről. Az isteni megváltó születése előestéjén évenként karácsonyfát állított a templom hajójában s annak értékes díszítésül szolgált ajándéktárgyak kiosztásánál kiváló tekintettel volt arra, hogy különösen azon gyermekeknek szerezzen örömet, akiknek szülei ezt nem tehetik. Gyermekek ünnepélyeket rendezett évenként a tanév befejeztével, ahol ajándéktárgyak lettek buzdtásul kiosztva, különösen a szegényebb sorsu tanulóknak.

Ily irányban és céllal kifejtett áldásos működés jellemzi a „Petrozsényi evang. nőegylet” husz évi tevékenységét, melyért az egyház a község nevében presbyterium hálás elismeréssel adóz emlékiratával s további működésének sikeréhez szerencsét kíván, melyhez részünkről is készséggel csatlakozunk.

KÜLÖNFÉLÉK.

Halálozás. König Józsefné szül. Pittner Magdolna 36 éves korában f. hó 18-án meghalt. Halálát férje, 4 gyermeke s kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Postatisztek bálja.** A f. hó 11-én a Salgótarjáni kösznébánya részv. társ. vendéglő nagytermében és a petrozsényi Casinó helyiségében rendezett postatisztek bálja ugy anyagilag, mint főleg erkölcsileg igen sikerült volt. Ott volt városunk közönségének java része. A tánc is vigan ment, amit azt is igazolja, hogy az első négyest 30 pár táncolta. A jelenvolt hölgyek szebbnél-szebb toleltjeikkel nagyban emelték a mulatság fényét. A tombola éjfélt előtt vette kezdetét, s mint már az rendes

Szerdán január hó 15-én Deák C. jutalomjátékául „Coulisset ur” ujdonság ment telt ház előtt. A közönség kitüntető rokonszenvvel fogadta a jutalmazott kedvencét, kinek a nézőtérről ajándékok nyújtottak fel. A többi szereplők szintén igen jók voltak. A néző terén a derült hangulat a kacagás nem szűnt meg a sikerült előadás végéig.

Csütörtökön f. hó 16-án a „Gésák” operette ment eléggé unottan. Szalay Vilma pompás Marisája, Deák mulattató Vun-Hija s az összes szereplők igyekezete nem tudott a közönséget kedvre hangoló elevenséget önteni a darabba. Lehet, hogy az operett itt már nagyon elcsépett, vagy az is lehet, hogy ilyen látványos darabhoz nincsen megfelelő díszlet, fényes karok és táncosok.

Pénteken f. hó 17-én „A bajusz”-t ismételték szép sikerrel.

— **Kóhalmi Andor jutalomjátéka.** F. hó 22-én szerdán lesz Kóhalmi jutalomjátéka egy kitűnő ujdonság, „A kistrafikos lány” szellemes francia énekes vígjáték, „De La-Tour Mirandamaríki” szerepében. Mint a „Bernáth,” „Ördög” stb. szerepekben, itt is a Hegedűs Gyula szerepét játszza; egy műszierepet, egy arisztokrata rouét. Kóhalmi, kit napról-napra vezető szerepben látunk a színpadonszokszor méltatunk már lapunkban, aki a közönség pártfogását megérdemli. A telt házat annál inkább remélhetű, mert ezen a héten csak ez az egy jutalomjáték lesz.

szokás hosszúra nyul ki. A nyeremények igen csinos tárgyakból izlésesen voltak összeállítva, amit a szerencsés nyerők mind egy szálíg el is nyertek. A tombola játék fíradhatatlan és tapintatos vezetéséért Blaschek Aladár b. gondnok és Kekel János mérnök rak fogadják a bálrendezés legfárasztóbb köszönetét. A mulatság csak reggel felé ért véget kellemes emlékeket hagyván a távozóknak. Felülfizeték: Salgótarjáni kösznébánya r.-t. 20, Róth Flóris 8, Grausam Károly 6, Lobstein Henrik 6, Blaschek Aladár 6, Dr. Rosenberg Ignác 6, Graffius Vilmos 6, Molnár Ottó 6, Dr. Weisz József 5, Florean György 5, Kohn Lázár 4, Sternberg Bertalan 4, Henrich Viktor 3, Dr. Csatt Aurél 3, Dr. Schulek Jenő 3, Fekete Aladár 2, Szűsz Bernát 2, Klein Henrik 2, Klein Bernát 2, Özv. Wagner Ferenc 2, Schreiner József 2, Földes Miksa 2, Valaska Ferenc 2, Tuka Antal 2, Váradi Vilmos 2, Dr. Nestor Camil 2, Dr. Gidró Jenő 2, Becker Dávid 2, Fehér Ignác 2, Azzola B. János 2, Halász Andor 2, Salló Károly 1, Draganescu György 1, Bielik Ernő 1, Grosz Henrik 1, Schwalb Nánán 1, Derzi Ödön 1 és Schäffer Lipót 1 koronát. Mindazok, kik felülfizetésikkel az egyület anyagilag elősegíteni szíveskedtek, azoknak ez uton mond köszönetet a bálrendező-bizottság. R.

A Petrozsényi Casinó táncestélye. A Petrozsényi Casinó évek sora óta élettel nélkül hagvta a farsangot tova röppenni. Amint értesülünk a folyó évben a casinó szakit eddigi e téren tanusított lanyhaságával és fényesnek ígérkező táncestélyt rendez.

A rendezőség részéről vett hivatalos értesülés szerint a táncestélyt f. évi február hó 1-én tartják meg. A táncrendén, amint láttuk cotillon tánc is szerepel. A meghívókat a rendezőség már e napokban szétküldi.

— **A polgári olvasókör szombatán,** f. hó 25-én tartandó bálja iránt egy helyben, mint vidéken mutatkozó érdeklődésből következett a Wagner szállodában minden tekintetben sikerült táncmulatság lesz, melyre ez uton is felhívjuk az érdeklődők figyelmét.

Akik véletlenül nem kaptak meghívót, szíveskedjenek ezért Dr. Halmos Brunóhoz, mint a kör titkárhoz fordulni.

— **Táncvigalom.** A petrozsényi evang. nőegylet saját pénztára javára a társulati (Györke-féle) vendéglőben 1908. évi január hó 26-án táncmulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj személyenként 1 korona, családonként, 3 személyig 2 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. A zenét cigány zenekar szolgáltatja.

— **Táncmulatság.** A vulkáni róm. kath. templomalap javára, 1908. évi január hó 26. napján, a Prokopp vendéglő összes helyiségeiben jelmezes felvonulással, szertentűn csata és világpóstával egybekötött, zártkörű táncmulatság lesz. Belépti díj: Személyig 2 korona, családjegy 3 korona. Kezdeté este 8 órakor Felülfizetések — tekintettel a nemes célra — köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség. Rendezőség: Blaschek Aladár és Hoboth A. József társelnökök. Bács Albert alelnök. Bakó Lajos pénztáros. Angyal Ferencz, Bazilly Mihály, Buday Ádám, Gerbert Albert, Dr. Gidró Jenő, Hercsik József, Krausz Sándor, Lotter József, Puck Rezső, Sommereki János, Stross Alajos, Susnek Rezső, Szőke Ferencz és Zaharanszky Jakab gondnoksági tagok.

— **Népmozgalmi statisztika.** Petrozsény község területén a mult 1907 ik évben született összesen: 332 gyermek és pedig: 181 fiú, 151 leány. Ezekközül róm. kath. összesen: 123, ebből: 66 fiú, 57 leány; gör. kath. összesen: 31 és pedig: 16 fiú, 15 leány; gör. kel. összesen: 74, ebből 39 fiú, 35 leány; ev. ref. összesen: 64 és pedig 38 fiú, 26 leány; ág. ev. összesen: 15, ebből 9 fiú, 6 leány; unit. összesen: 7, ebből 5 fiú, 2 leány; izr. összesen: 18, ebből 8 fiú, 10 leány. Meghalt összesen: 259 egyén, ezekközül: 133 férfi és 126 nő. A szaporulat tehát volt a mult évben 73 lélek. A legutóbbi 1900. évi december hó 31-iki népszámlálás községünk létszámát 7765-ben tünteti föl. Eltekintve attól, hogy az összeírás foganatozításakor a karácsonyi és újévi ünnepekre, rokoni, alkalmi látogatásra az állandó lakosok közül is sokan távol voltak és így az időszerinti tartózkodási helyükön lettek fölveve a legutóbbi népszámlálásnál az a tévedés is előfordul, hogy a Deák-gyarmat egyik népes utcájának lakói egyáltalán nem lettek fölveve és így az akkori lakosok számát is kevesebbnek jelzi a hivatalos statisztika.

Mindazonáltal ezt fogadva el [alapul, a szaporulat a következő:

1901-ben született	317,	meghalt	213 +	104
1902-ben	311,	„	225 +	86
1903-ban	366,	„	232 +	154
1904-ben	302,	„	238 +	64
1905-ben	363,	„	246 +	117
1906-ban	384,	„	246 +	138
1907-ben	332,	„	259 +	73.
Hét év alatt	2375,	„	1659 +	716.

Petrozsény lakosságának a száma tehát a születési és halálozási adatok számításba vételével volna 8481.

Amde köztudomású tény, hogy az itt virágzó bányáipar folyton fejlesztett üzemé, az ideözönlő munkásokkal évről-évre emeli lakosainak számát s így a tényleges lélekszám kétségtelenül pár ezerrel többre tehető.

— **Figyelmeztetés.** Megszűnt a kivándorlásiláz, amely honfitársainkat arra indította, hogy a tengeren túl keressék boldogulásuk forrását. Csalódva, elesigázva, lerongyolódva, éhségtől alig lézengve ezrével térnek vissza Amerikából. Kolbert Antal aninoszai volt bányamunkás nem régen vándorolt ki Amerikába az ügynökök csábításaira hallgatva, mindenét készpénzzé téve 700 koronával indult utnak s keservesen panasozja, hogy a pénze elfogyott, munkát sehol nem kapott és a legnagyobb nélkülözések közt vándorolt vissza, s ez uton is figyelmezteti honfitársait, hogy Amerikában a kereseti viszonyok sokkal rosszabbak, mint Magyarországon, még maguk a benszülőttek is alig kapnak ma már munkát és az ottani viszonyok jobbra fordultára alig van kilátás.

— **XX. század.** Több heti távollétem miatt csak ma olvashattam a Társ. Tud. Társ. titkáranak, Dr. Harkányi Edé úrnak megjegyzéseit a „XX. század” című tárcámra.

Szurkálódásait nem veszem figyelembe, hisz ő is méltányosan eltekintett a tárcá annyira hibás szedésétől, hogy az bizony több helyen alig megérthető.

Cikkének csak érdembévágó részeire van pár rövid megjegyzésem.

Hogy „Nietzsche tanainak összezavarása a világpolgársággal durva tudatlanságra vall,” magam is állítom, annal szembetűnőbb, hogy a Társ. Tud. Társ. egy gyékényen tudatják s így terjesztik a két ellenséges portékát, midőn saját könyvtárában adja ki: Nietzsche élete és műveit. De hisz Nietzsche nem egyszer mondott ellent önmagának, miért ne tenné ezt a tudós Társaság is.

Hogy Dr. Pikler Gyula egyetemi tanár úr megtagadja a haza és nemzet fogalmát s hogy Utópiái közt ott van az egy nyelvűség is, szükségtelen hosszasan bizonygatnom; tanítását így fogta fel az egész magyar sajtó, egy-két okvetlenkedő újság kivételével, így a tudományos világ; hivatkozom Dr. Bokor Józsefre, ki a Magyar Filozófiai Társaság 1905. évi január hó 28-án tartott ülésén elnöki megnyitójában, elég elfogadható érvekkel bizonyított; így Herczeg Mihály egyetemi tanár, továbbá Tóth Béla, ki nem cshbeli tudós ugyan, de erős ítélő képességgel bíró hatalmas magyar lelkű ember volt; végül Dr. Apáthy, világ-hírű tudós és egyetemi tanár e tekintetben mind egy véleményen vannak, ha ők nem voltak képesek meggyőzni az urakat a világ polgárság avagyis sehonnaiság hirdetésének Magyarországra káros voltáról, az én bizonyítékaim talán még kevésbbé fogják meggyőzni.

Annyit azonban tudok, hogy a Társ. Tud. Társ. minden erőlködése dacára is, még vagyunk egy pár millióskán, kik a haza fogalmát szentnek tartják s Magyarország határai között, mint jó hazafiak törek-szünk annak polgárait anyagilag boldogítani s a felvilágosodás útjain vezetni, tudásunkkal, munkánkkal s ha szükséges vérünk ontásával is.

N. M.-s.

— **A karánsebes—hátszegi vasutvonal építését** erősen szorgalmazza az építéssel megbízott Mandel és Quittner budapesti vállalkozó cég és a munkálatok oly nagyarányu előrehaladást mutatnak, hogy alapos a kilátás, miszerint a szóban forgó vasutvonal a szerződésben kikötött időnél jóval hamarabb elkészül. A 76 km. hosszú vasut 2 szakaszra osztva épül, amelyek közül az első 35 km. hosszú vonal Alsó-Baucartól Várhelyen at Hátszegig vezet. Az összköltség mintegy 7 és fél millió koronával van előirányozva. A vasut mentén jelentékeny műtárgyak, nehéz sziklarobbantások, védfalépítések eszközlelendők és egyik nagyon meredek utszakasznál 5 km. hosszú Abt-rendszerű fogaskerekű vasutat kell építeni. Karánsebes közelében a Temes

folyót, Nádorhegynél a Bistrát hidalják át és ezenfelül Hátszeg mellett még két nagyobb hidat fognak építeni. Az összes állomások száma 12, ahol diszesebb kivitelű magasépítkezéseket létesítenek. Az új vasutvonal a természeti kincsekben dúsz Krassó-Szörény és Hunyadmegyét, a nádorhegyi vasércbányákat, a kukovai gazdag márványtelepeket és az átszelt vidék rengeteg erdőségeit van hivatva a világpiac számára hozzáférhetővé tenni és így azok gazdasági értékét tetemesen növelni.

— A választói jog reformja tudvalevőleg mielőbb a törvényhozás elé kerül. Lázás érdeklődéssel lesi az ország a törvényjavaslatot, melyről egyik fővárosi lap nyomán a következő ismertetést közölhetjük: a választói jog törvénytervezete megadja a választási jogot minden magyar állampolgárnak, aki 24-ik életévét betöltötte és magyarul írni és olvasni tud. Az új törvény a szerzett jogokat nem érinti. Akinek bármely alapon a régi törvény szerint volt szavazati joga, a szerzett jogát továbbra is megőrzi. Választói joggal bir, továbbá minden állampolgár, ha nem is tud magyarul írni és olvasni, de bizonyos a törvényben meghatározott minimális adót fizet. Nem birnak választói joggal azok, kik a magántulajdon, vallás, a házasság vagy a nép egyes osztályai elleni igazgatás miatt büntetve voltak. A választás nem titkos, hanem nyilvános. A választás körjegyzői székhelyek szerint történik. A mai választókerületek teljesen megszűnnek. Az új választókerületek beosztása és megalakítása most van folyamatban. A képviselőház megsemmisítheti azon megválasztott képviselő mandátumát, aki megválasztását megelőző agitációnál az ország egysége vagy a magyar nemzet ellen foglalt állást, vagy pedig, aki a tulajdon, vallás vagy házasság intézménye ellen szállott síkra. Az új képviselőket hat évre választják. Eddig szólnak a lap értesülései, amikhez még hozzátesszi, hogy a belügyminiszteriumban készen állanak az eshetőségre, hogy néhány nap múlva kommunikációs ismeressék a felig-meddig elkészült választói törvénytervezett alapelveit.

Felelős szerkesztő: Zádory Károly.
Kiadótulajdonos: Figuli Antal.

MEGHIVÁS.

A „Hitelbank” részv. társ. Petrozsény

1908. évi február hó 2-án d. e. 10 órakor
saját üzleti helyiségében megtartandó

IV. évi rendes közgyűlésre.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnöki megnyitó.
2. Az igazgatóság jelentése az 1907-ik üzletévről, a zárszámadások, a mérleg, valamint a nyereség- és veszteségszámla bemutatása, kapcsolatban a nyereségelosztás iránti előterjesztés.
3. Felügyelő-bizottság jelentése, annak alapján a mérlegzárszámadás és a nyereség iránti határozat, s a tisztségnek a számadások alóli felmentése.
4. Részvényesek által esetleg teendő indítványok tárgyalása az alapszabályok értelmében.
5. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.

Petrozsény, 1908. évi január hó 16-án,

Az igazgatóság.

Sz.: 9—1908. végrehajtó.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszéknek 1906. évi 6015 polg. számu végzése következtében Dr. Rolenberg Ignác ügyvéd által képviselt Popescu Aurél nagyszebeni lakos avára, Szintea Zacharia s. t. a. b. iskronyi ellen

100 korona s jár. erejéig 1906. évi július hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 913 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: különféle szobabútorok és házi eszközök, sertések, szekér s 1 ló, 1 tehén nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1908. évi V. 29/2. számu végzése folytán 100 korona tőkekövetelés, ennek 1905. évi december hó 1-ő napjától járó 6%-os kamatai, 1/3%-o váltódíj és eddig összesen 59 korona 77 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig. A. B. Iszkronyban, az alperesek lakásán leendő megtartására 1908. évi január hó 27-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1908. évi január hó 11. napján.

Lőrinczy Károly

kir. bir. végrehajtó.

Sz.: 44—1908. végreh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a puji kir. járásbíró 1907. évi Sp. I. 353/6. számu végzése következtében Dr. Vasinea Tamás ügyvéd által képviselt Balázs József borbátvizi lakos javára Lik János s. tsai a. b. iskronyi lakosok ellen 200 korona s jár. erejéig 1907. évi július hó 2-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 650 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: sertés és épületek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a puji kir. járásbíró 1908. évi V. 25/2. számu végzése folytán 200 korona tőkekövetelés, ennek 1904. évi április hó 2. napjától járó 8%-os kamatai, 1/2%-o váltódíj és eddig összesen

150 korona 20 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig, Lik János a Demeteré Lik Demeter Mitrucz a. b. iskronyi lakosok házában leendő megtartására 1908. évi február hó 5-ik napjának délutáni 1 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Puj, 1908. évi január hó 14-napján.

Báró Bánffy Albert

kir. bir. végrehajtó.

Egész jó karban fűszer és vegyeskereskedéshez tartozó bolti állványok és puldok. 7 drb. üres hordó a 750 literes, továbbá egy keveset használt 30 kg. Carbid tartalmú „DÉNES-féle acetilen készülék 30 lángra, összes csilárokkal és csővezetékekkel, ugyszintén 600 kg. Carbid 8—12 m/m. azonnal eladok jutányos árak mellett

ifj. DIMA JÁNOSNÁL
LUPÉNY.

MEGHIVÓ.

A „Puji takarékpénztár részv.-társ.”

1908. január hó 26-án délelőtt 9 órakor, saját helyiségében

II. RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

tartja, melyre a t. részvényeseket az alapszabályok 42 §-a értelmében tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, a mérleg jóváhagyása, az 1907. évben mutatkozó tiszta nyereség hováfordítása feletti határozathozatal és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő-bizottság részére.
2. A részvénytőke felemelése 50,000 koronáról 100,000 koronára.
3. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes megválasztása.
4. Esetleges indítványok.

Puj, 1908. évi január hó 11-én.

Az igazgatóság.

MEGHIVÓ.

A „Petrozsényi takarékpénztár részvény-társaság“

1908. január hó 28-án délután 5 órakor saját helyiségében

VI. RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

tartja, melyre a t. részvényeseket az alapszabályok 48. §-ára való hivatkozással tisztelettel meghívja.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése, az évi zárszámadás előterjesztése, a mérleg jóváhagyása, az 1907. évre mutakozo tiszta nyereség hováfordítása feletti határozathozatal és a felmentvény megadása az igazgatóság és a felügyelő bizottság részére.
2. Elnök választása.
3. Igazgatóság választása.
4. Esetleges indítványok.

ANDREICS JÁNOS,
m. kir. főbányatanácsos, elnök,

A RÉSZVÉNYEK A KÖVETKEZŐ HELYEKEN TEHETŐK LE:

- Petrozsényben:** a társaság pénztáránál
Budapesten: a Magyar pénzüzetek központi hitelbankjánál (V. Báthory-utca 4).
Aradon: az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztárnál és
Déván: Manheim Armin urnál.

48. §. A közgyűlésen 1 db. részvény után egy szavazattal bír minden részvényes, aki részvényét a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlésre kitűzött hatánap előtt 24 órával a társaság pénztáránál Petrozsényben, vagy a hirdetményben e célra kijelölt más helyeken letette. Minden további részvény ugyanezen feltételek mellett szintén egy-egy szavazatra jogosít. A részvényes jogát személyesen vagy meghatalmazott útján gyakorolhatja. Kiskorúak vagy gondnokság alatt állók csak törvényes gyámjuk vagy gondnokjuk, nők, férfi meghatalmazott útján gyakorolhatják jogukat. A részvényes szavazati jogát a közgyűlésen csak akkor gyakorolhatja, ha mint részvénytulajdonos a részvénykönyvbe a közgyűlést megelőzőleg legalább 3 hó óta be van vezetve.

VAGYON.

MÉRLEG-SZÁMLA 1907. DECEMBER 31-én.

TEHER.

	K	f	K	f		K	f	K	f
Pénztár álladék			36947	59	Alaptőke			200000	—
Váltó tárcsa			1524936	79	Tartalékalap			50814	36
Folyószámla adósok			225483	63	Betétek könyveeskékre	898775	78		
M. kir. postatakarékpénztár			10343	96	" Folyószámlán	73175	92	971951	70
Giró-követelés az Osztr. m. banknál			660	—	Visszleszámitolt váltók			595212	—
Saját értékpapírok			44313	—	Fel nem vett osztalék			4	—
Ingatlan vagyion			15658	90	Be nem fizetett betét kamatadó			2540	64
Felszerelés	5200	—			Előre felvett kamatok			13085	35
leírás	700	—	4500	—	Nyereség			33520	39
Hátralékos kamatok			4284	52					
			1867128	44				1867128	44

Petrozsény, 1907. december hó 31-én.

Földes Miksa s. k.
titkár.

A Z IGAZGATÓSÁG:

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Grausam Károly s. k.	Henrich Viktor s. k.	Herz Arnold s. k.	Rozeznál János s. k. elnök.
Klein Henrik s. k.	Marek Mór s. k.
ügyvezető igazgató.	Pick Samu s. k.
pénztárnok.	Fürber Ferencz s. k. Gross Hermann s. k. Papp Sándor s. k.
Dr. Rosenberg Ignác s. k.	Dr. Schulek Jenő s. k.	Ullmann Lipót s. k.	Váradi Vilmos s. k.